

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.

Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.

Felőlős szerkesztő, és kiadó:

DINKREVE NÁNDOR:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dinkreve Nándor könyvnyomdája Celldömöki úton ide intézendők a szerelmi részt illető költemények hirdetések és mindenemű pénzilletékek

Miért emelte fel a Máv. a személyvonati tarifát?

A magyar kir. államvasutak legutóbbi személyi és podgyaszatára emelése varallan érte a nagyközösséget és érhethő módon elkedveztetett az államvasutak pénzügyi helyzetét.

Epen ezért szükségesnek tartottuk illetékes helyen információkat kérni arra vonatkozólag, hogy a most végrehajtott tarifae-melésnek mik voltak a közvetlen rangi és miért kellett azt tél közepén, egészen varallan végrehajtani.

Mérikadó helyről szerzett információkat az alábbiakban közöljük.

Annál a szoros összefüggésnél fogva, amely a vasúti forgalom és az általános gazdasági helyzet között feoull, a vasutaknak fokozottabb mértékben kellett a valóságba jutott gazdasági élet segítségére sietniük.

A termelési és értékesítési nehézségek leküzdésére és a gazdasági válság enyhítésére a magyar vasutak messzemenő díjazabasi mérlekeket adtak. Ezeknek értéke évi 18 millió pengőre becsülhető, amely összeg természet-szerűleg ugyanakkora bevételcsökkenést jelent a hazai vasutaknak.

Ezenkívül a vasutak a személyforgalom terén is számos — ugyancsak veszteséget jelentő — méntéidkedvezményt is kénytelenek voltak nyújtani. Ezek sorába tartoznak a munkás, tanuló, köztisztviselői, weckend, kiállításai, Szent István napi stb. kedvezményes jegyek.

Különösen erősen velle igénybe a vasutak anyagi erejét a mezőgazdasági termé-nyek értékesítési válsága következtében a ki-viteli kedvezményeknek legutóbb történt je-lentős fokozása, amely kedvezményeknek meg-szabotása a külkereskedelmi mérlegnek és ezzel együtt a gazdasági helyzetnek katasz-trofális megrendülését idéznék elő.

Jelentős teherterhelést szenvedtek az államvasutak költségvetésében az utódállamok által, nem vállalt nyugdíjterhek, továbbá az ismételt létszámcsökkentések következtében sérthetőség vált nyugdíjazások egyre fokozódó terhére.

Mindenek okok és előzmények az államvasutat egyensúlyt al megrendítették, mar pedig ennek az érensúlynak fenntartási országos fontossága kérdés.

Minthogy az államháztartás maga is súlyos helyzetben van, nem siettetett a nyugdíjterhek egy részének átvállalásával, vagy más módon az államvasutak segítségére, ezért az államvasutaknak maguknak kellett új be-vételi forrásokról gondoskodni, hogy körgaz-dasági feladatuknak — esetleg fokozott mé-rtékben — továbbra is képesek legyenek eleget tenni és a hafaszthatatlan beruházásokra is sor kerülhessen.

Az összes lehetőségeket számbavéve, az államvasutak háztartásának egyensúlyban tar-tására a személyvonatu menetdíjszabás mér-sékelt emelése mutatkozott a légéólraveszté-nyek. Ez annál indokoltabbnak látszott, mert az államvasutak legutóbb érvényben volt sze-mélyvonati díjazabasa jóval olcsóbb volt min-

den más európai vasútnál és átlag huszonöt százalékkal olcsóbb volt, mint az államvasu-taknak hanoru előtt érvényben volt személyvonati díjazabasa.

Valamennyi bennünket környező állam személyvonatu tarifája még a most életbe léptetett emelés után is jóval magasabb a magyar vasutak személyvonatu díjazabasa-nál.

A tarifae-melés még a podgyaszatára baszt illetőleg mutatkozott kívánatosnak, mert az államvasutak podgyaszatára 170—400 százalékkal bővítté maradt az összes európai vasutak hasonló díjszabásainak.

A gyorvonnati menetdíjakok emelésétől ez alkalommal el kellett tekinteni, mert azok helyes arányban állanak a többi európai vasut hasonló menetdíjával, másrészt pedig esete-leges emelésük feltételül káros hatással lett volna a nemzetközi atomni személyforgalomra olyan értelemben, hogy az idegenek Magyarországot esetleg teljesen kikapcsolták volna niprogramjukból.

Pénzügyi szempontból természet-szerűleg az arúdíjazabasa emelése járt volna az államvasutakra nézve a legnagyobb eredménytel. A mai súlyos gazdasági viszonyok mellett azonban erre gondolni sem lehetett, mert az arúdíjazabasa fel-emelése nemcsak itthoni, belsei arúforgalmunkat csökkenté volna meg, hanem még súlyosabb helyzetbe sodorta volna egész körgazdasági életünket is, sőt a külkereskedelmi mérleg egyen-úlyba hozatala körüli nagy erőfeszítések árán elért éreményeket is veszélyezteté volna.

Ezek az okok tették egyrészt elkértho-telenné az államvasutak bevetélinek fokozá-sára irányuló intézkedéseket, másrészt pedig a felhozott indokok viragutának rá arra, hogy a tarifae-melés miért szorították személyvo-nati és a podgyaszatára baszára.

Nem szabad az objektivitás szempontjá-ból azt sem figyelmen kívül hagyni, hogy az emelés nem terjedt ki azokra a jegyemreke, amelyeknél kívánatos volt a díjemeles méllő-zése kulturális, szocialpolitikai és gazdasági okokból. Illyenek a munkás hetijegyek, a tu-nókó hávi-jegyek, a harci, éves és fél éves ber-teljegyek stb. Ezeknek a jegyeknek ára velle zallanul a régi maradt.

Az a körülmény, hogy a tarifae-melés épen a tél évszakra esett, jórészben a vellel-en mőve. A kérdés mar hosszabb idő óta foglakoztatta az illetékes köröket. Az előké-sztő munkálatok, tervezések, kombinációk természetesen hónapokat vettek igénybe és így történt, hogy a tarifae-melés életbeléptetés-e eltolódott.

A tarifae-melésből eredő bevételi többlet előreláthatólag lehetővé fogja tenni, hogy a magyar vasutak körgazdasági hivatásukat a mai nehéz időkben továbbra is betölthessék.

Ahol az Istent meglozták trónjától.

Az orosz szovjet legutóbbi rendelkezése, amely a szovjet területén levő templomok lerombolását rendeli el, az egész virágon méltó felháborodást keltett. A Pester Lloyd a fenti címen mult évi december hó 22-én megjelent számban foglakozik a szovjet fel-háborító-intenzíváival, melynek szerkesztői fordítását az alábbiakban közöljük:

»Furcsa játékot űznek Szovjetországban az Istennel. Illyféle ökönykedések már eddig is előfordultak a belsővilálatalon. Csak-hogy eddig a celt kényeszer nékial, csak rabe-széléssel akarták elérni. Ezek a kísérletek azonban hiabavalónak bizonyultak. Most hát aztán lepezeztetnői a legkíméletlenebb kény-ceset alkalmazások. Kegegethetet-e sikerrel ez a vállalkozás? Lehetseges-e valamely egész nép lelkéből állami kénysereszerkökkel kiirtani az Istentben való hitet? E kérdésnél teljesen figyelmen kívül hagyjuk az orosz nép lelki és erkölcsi állapotát. A melyeségek orosz valláso-ság mindig hajlott valamelyes mizicizmus felé s ha elveszik a mozskótól a hitet, az Istent még mindig megmaradnak szentjei, kiknek képe előtt epedő a hitaittall borul tördre; mert ezaz erzelemvilág elválaszthatatlannal kötött velük össze. De ha ez nem volna is, hogyan élhetnének Isten nélkül bármely nép nagy tömegei?»

A modern tudomány oly képet iparkodt magának alkotni a világról, melyben természetesen manyarazatot akart adni a lét minden titka számára: De mikor mar mindeanek természetes okát vette megtalálni, a csodát, mely nélkül egy világás sem állhat meg, mindennem kikapcsolták; akkor kérdt csak igaz-an a nagy csoda elei. Ep ezek a fidos természetbölcséleők kénytelenek voltak egy végő okhoz fordulni, melynek nincsem semmiféle lermésélesé magyarázata. Vajjon a végő oknak neve Istent, vagy más: nero jelent sem-mut, mert örökké igaz a költő aava: «A nev csak Iúst és hangul Izamág lényében ragyogjon az ember erejelmében az, amin Hűkel egyszor elképesztő tudomány hajtóerést szenvedett? Csak hambahá dött azgyvelből esztrabotni ki a gondolat, hogy Isten nélkül elcheat, élhet valamely nép!

Mindaz, ami Istentben való hitet rabolja el a népket, az élet lehetőségeitől, még a te-leketől is, fosztja meg. Istentben való hit nélköl nincsen munkakötelesegezeret, nincs a családdal szemben felelősségezeret, a felebaráttal való tördés, kikérő a bajok és a gonok harcuban, az élet emértalet acéozó remény, a földi élet fáradsalmaira és nélkülözéseire váró jutalom a kegyelmes Isten elítése földi záradoklás után. Istentben való hit nélköl az emberek, az egyekek veremerektele szeriat vagy kétségbeeselt, idegszurdalt tömegek lesz-nek, vagy ragadozó állatok hordájává. A szov-jet urának meg van minden oka arra, hogy forró imádsággal kerjék a trónjától megfosztott Istent, hogy csufos kudarc érje vállalto-zásukat. Mert ha sikerülne az orosz nép lei-kekből gyökereztől kitépni az Istentben való hitet, akkor a természeteregmények még száml-maabbat lennének a bolseviki országban, ellenben irgalmat nem ismerő harc tördés ki-mindeki harcra mindenki ellen s ennek bor-zalmat szörnyű kézzel romba dönténeket mindent, még az új kommunista rendet is.

Isten ellen való hárdarataival a szovjet-uralom utolsó ötökortáját veti ki. Elismeri ezzel ama tördésvesenek kudarcát, málytal-milok leket akarta szekere elé fogni. Minthogy az emberekkel nem tudat baldokolni, hit most Isten ellen támad. El Fegyorszországból egy költő: neve Richepin Janos. Ez is egye-

Szóloktványok síma és gyökeres alanyvesszők és hazai gyöke-res vesszők fajtisztán teljes szavatossággal

kaphatók:

Badacsonyi-ideki Szőlőtelep Kezelősege Tapolca (a Balaton mellett)

arra a dicsőségre vagyott, melyre most a Kreml ural. Ez is trónjától akarta megfosztani. A latent Itt egy könyvre való költemény tele istenkaromlásokkal. Egyik költeményének címe: Egy istentelen ember imádsága. Elmondja benne, hogy egyszer bement egy hívős templomba, leterített a hideg kőcokokra s emygen szólt Istenhez: Ide hallgass, te gőgös, hideg Isten! Megtagadlak s bősze nyakam sohse hajtom igadba. De meg egy kísérletet tesztek veid. Ide nézz, házádban térédek előtted! Tekinta le ram s vess véget lelki közdelmeimnek! Ha valóban vagy, dobh fejemre hatálos villámot, hogy érdemem szerint büntesd meg hitetlen-ágemet. Itt varom perzselő égű tüzdet, sújts agyon velem! S ha villámod eltalál es leikem balandó testemből elszáll, utolsó lehelitemmel fogom hirdetni, hogy vagy s részemről vakmerőség volt megtagadnom téged. Am villámod nem jön, sértetlenül kelhetek föl s távozhatom a hazából. Nem vagy tehát!

Amde mi történt ezután a költő Richeveivel utóbbi öngyilkossággal? Az Alzirban egy trappista kolostorban él elvonult életet, hogy bűnbánatot tartson bűneiret.

Stalin, Lunaticus s tudja Isten milynevé elvárásik meg, mint ez a francia költő, szakszótól úgy tesznek. Kihívják a jó Istent es mivel ő az örökvaló, nem heredit együgyűségükre, azt hiszik, megfoszthatják tronját. Megeshetik szombat, hogy ez az ő kétségbeesett csinyjok c-ordítóját tölti meg az orosz türnem helyett. Megeshetik, hogy az államtól elrendelt es kenyészerít istentelenség a bolsevik uralom összehomlásának előjárta. Es ha a verít kémetek nép Stalin, Lunaticus, meg a többi elváltat haragszaban em őh, tavas egy nap majd valamely trappista kolostorban keresethők őket, ahol töredelmes imad-aggokkal fozzák kermi Istennek, akik ög dörök voltak megtagadni, igalmias es könyörüölő bocsánatát.

HÍRLEK

Szalonkahuzás.

Megjöttek a szalonkák. A kék égén már tavaszias felhők járnak, mikor a vadász izgaltól iszen vena a szalonkahuzást. Még a gyors egymásutánba dördülő fegyver visszhangja is tavaszi visszhang, hogy, erdő és tavaszi szélrohamak labdázanak a hangokkal.

Semmi kétség, a kipirult arcu, szétlő csipelt vadászok bizonyítják, hogy jön folttartózhatalannul a tavasz, itt vannak a tavasz első áldozatai is, szerélezett, fehér mellű, apró jószágok, a szalonkák. Gyorsan a konyhára velük, izes pecsenye lesz belőlük és husuk vadzatma új változatosságát jelent.

A laikus röptűben gyönyörködik, a vadász a hirtelen célzás es a rádúplázás izgalmát élvezi a szalonkahuzásnál esti, vagy reggeli szürkületben, a tudós időjós pedig hivatalosan állapítja meg, hogy a kisebbméretű északnyugati ciklon hatása alatt megindult vonulást hamarosan megállította az Anglia felé nyomult anticiklon. Egy csepp vízben az egész tenger: egy kis tavaszi élményben az egész élet... megjöttek a szalonkák es mindenkinek más jelentenek.

Saját készítményü BUTOROK

uni.: Háló- Ebédlő- Uri és Leány szoba, valamint Iroda. Előszoba es Konyha berendezések, Szalon, Diván, Szalongszék, Matrac, Állólámpa, Facsillár, Zongoraszék, Kottatartó, Állóruhafogas, Fügönytartó, Virág es Könyvállvány stb. legnagyobb választékban es legolcsóbban kapható „Iparosok Árucsarokában” Szombathely, Kisfaludy S.-u. 1. sz. Jótállással szállítunk az ország bármely részébe.

70-éves születésnap. Varmegye arháznak megcsaszta ism mindenké aial nagyrabecsült jószívu gondnok Gerlits Sándor, jara-uok főszabirájának, dr. Gerlits Eeknek edesatyja ma őli meg életének hetvenedik évét. Erre a ritka alkalomra készülnek ünnepekné nagy számú barátai tüskéző. De különösen készülnek az arházag nővndékei. káket noszu 12 órakor kezdett dozói, nevei a hazának.

Ezútt lakodalom. Hervay Károly helyben nyul máv. műszaki segédet a mut bété. tartotta azüti lakodalmat feleségevel, Paily Rozáliával. Ez es a jobbio hazapárnak a vas-uti dalára szövegadat adói.

Szülői értekezlet. A rk. polkari leányiskola igazgatósága fúszétéltel meghívja a kedves szüökét a foyró. hó 9-n déntán 4 óraker tartandó szüöi értekezletre.

Kitüntett esendőrk. Erdélyi Gruta es Varga Paul helyben m. kir. es ndörütszényelteseket a magyar bronz érdemkeresztal tü tette ki a kormányzo.

Ünnepély március 15-én. A helybeli író, bizottság március 15-én déntán 3 óraker hazafias ünnepély-rendez- a hőök emlékszób rauda (edvezésűen előzetesen a polgári fúis kola tornatermében). A műszo a következő: 1. Húszkezy, jatsza a történezeneker. 2. Petöfi: Nemzeti dal; Szavalja Horváth Ferenc, kereskedelmi iskolai tanuló. 3. Ünnepi beszéd: Tartja Janosy Gabor orsz. e díesi képviselő. 4. Talpra magyar. Enekli a Mav. dalárda. 5. Szajó: Magyar ének 1919-osa. Szavalja Vini-ojay Károly Mar. altszó. 6. Vargha. A Kassai harangok. Szavalja Dobróty Karoly levente. 7. Műsz. enekli a közönség. Céliómöik. Nagyközég hazafias körönséget, hivatalokat, egyesületeket es testületeket az ünnepélyre ez uton hívja meg a Rendezőség.

Pósfay Gusztáv meghalt. Budapestről kapjuk a hírt, hogy Pósfay Gusztáv volt cellómöki jara-s főszabiró hosszas es súlyos betegsége szerdán, március 5-én meghalt. Betegsége nem, új úlelő. Igen régi es súlyos gyomorfekélye ugyszólván sohse nem gyógyult be. Ezelőt néhány évvel igen nehéz operáción esett keresztül, mikor is gyomrabol a beteges részt kioperáltak es egész kicsire kellett azt összehuzni, azota sem gyógyult fel. Állandóan gyengélkedett, betegeskedett, miáltal nagyfoku ingédség is lepett fel nála. A gyomor kicsi volta miatt taplakozni nem tudott normálisan es ez is elősegítette a végpusztulást. Pósfay Gusztáv muraszombati születe-á volt, most mult 49 éves, tehát férfikora teljes virágzásá-

ban ragadta el őt a csúnya körmely mostanában oly sok embert visz a sírho. A cellómöki járásnak 1919. szeptember 1 óta volt vezető főszabirája. Hivataltal pontosan látta el. A jekhezvőbb időben es gazdalan megállta a helyét, miert is 1917-ben legfelső alismérésben es szeszülit-á közigazgatás terén, szerzet haszno szogalatának elisméréséi a eljöttette ki a király. Temetése petyeken déntán 4 óraker volt Budapesten a rakos részuri temetőben.

Csarkesz vetítettkepes előadás. A helyben 356. számú Kapisztrán Janos cserkész csapat április 2-án (szerdán) este tartja vetítettkepes előadást az angol Jamboree-csoport, amelyen a magyar cserkészek is részt vettek. Ugyanekor egy műsorral összekötve egy bűvész is fog szerepelni.

Alapi szüntársulata Cellómökiön. Az Országos Kamaras Színház Alapi Naodor igazgatása áti-ére hó 29, 30 es 31 én a Koronaszállóba nagy számú előadókat tart. Alapi szüntársulata régi jó ismerősök, így jövevények híret örömmel vették. A jatszalat most Sopronban jatszák.

A Györvarosi es Megyel Hazinyal-Barmó. es Galambtenyésző Egyesület mártatélepen fejuszta, magas tojashozamú, fehérhasúes es-gümőkörtal mentes Rhode-Island es Fehér-leghorn törzsek tenyésztójásait március, április havában a budapesti 1 P-ös arakkal szomban egyesületi tagok P —30, nem tagok darabonként 40 fillér árban kaphatják. Megrendelések az Egyesület elnökségéhez Gyór- intézendők.

Tözev tülése szén helyett. Németország újabb találmányul lepte meg a világot a tüzeleanyag előállítás terén. Csak nemrégben érkezett a híre annak, hogy a nemetek fából vegyi eljárásul állati takarmányt tudnak készíteni, most pedig szinten a gazdasági életben igen fontos újtsai vonjak magukra figyelmet. Az új eljárás lehetövé teszi, hogy nagy tüzeleterüli szajtot szendet állítsanak elő tüzeleből. Ez a találmány mentesíteni fogja Németországot a szengondoktól. Az új tüzeleanyag jorral olósból lesz, mint a barnaszénbrikett es az új szajtot szendet kőszokolni is lehet.

A Fertőti lecsapolása. A Fertőti lecsapolásának kérdése most aktuálissá vált, ami nagy fontossággal bír a nyugati határvidek mezőgazdasági kulturájára nézve. Amint már hírt adtunk róla, a Rabaszabályozó Tarsulat már 1924-ben elhatározta, hogy évente nagyobb összegeket tartálék a Fertőti vizét levezető Hanag-csatorna Ekitársára. E tartálékolások révén immar 800 ezer pengő áll erre a célra rendelkezésre es így ezt a munkát már a folyó évben meg is kezdik. Ha ez megörtönt, akkor adva lesz a lehetőség a Fertőti medrének részbeni kiszárítására es a terülméletet művelésére. A földművelésügyi minisztérium es a sopronmegyeiek most egy érdekeltséggel tárgyalnak, amely hajlandó ezekben a munkálatokba bekapcsolódni. A tárgyalások már igen előrehaladt stadiumban vannak, amelynyiben a lecsapolási tervhez valamennyi érdekeltnagybirtokos hozzájárult.

Közönsé. A szombathelyi Takarékpénztar a cellómöki ev. Nőegyletnek 20 pengőt adott kegyes adományozni, amelyért hálás köszönetet mond az elnökség.

Aitalan janaok iglyzte ket ide latja el

Es tanfolya igazgatón beutazo

Bok III egybit szemzom

A jettel ha sirnak tompa d... uak a m... lott, a m... zokogó... máját, h... szotta eg... mindig... c-söndben, az ő leik... tudtak j... veszi... a harco... gáncs pé... madt vo... zele. El... köztö... emberev... hon má... rathatlan... hóse, aki... szerény... jövedény... példajár... nja életre... telemté... tón a T... ma tüste... az asze... deit az... ma küz... deután te...

A l... este moa... után fél... mében

Ugyar... gyű... meglepet... ú argej... Ughváry

Am... herceg... Imre ju... József ha... támasz... zát, csod... nagygye... törség... há-chik a... könyörds... hágya el... ísumi év... Amint a... a benyom... időrendbe... legkiváló... ének. Há... (keren... bar idege... az idege... a könyv... ből Szec... magyar... hósi kőz... egész kor... szakát a... ismerteti... és ezárt... yus törté... mi szem... y. A törté... ést Kará... ott Ismari... szövege... vilatkozast... nem törté... a könyvet... akart a... Szec... oly szük... adatot... ára vonat... munkát... k a néháy... zinescsöb...

START

KERÉKPÁROSOK

HARMINCI DIJAT TÚZUNK KI I. DIJ 1000 PENGŐ

ORSZÁGOS ÉMERGÉ VERSENYE

Készült 1900 március 2. Résztvehet rajta minden magyar kerekpáros. Feladata: válaszolni kell erre a kérdésre: hogy **Mi az ÉMERGÉ-PNEU LEGFŐBB ELŐNYE?**

Verseny-szabályok: Nem az a fontos; hogy van-e leírta, hogy az ÉMERGÉ-PNEU a legjobb, legelőnyösebb, legmegbízhatóbb, legelőnyösebb, hanem csak az kell megírni, hogy ki hol, mikor, milyen körülmények között tapasztalta az ÉMERGÉ-PNEU valamilyen kiválósságát, rólapól kezdve minden üzletben egy vásárlási igazolványt adnak minden ÉMERGÉ-PNEU-t vásárlónak és ezt az igazolványt a pályázattal együtt be kell küldeni. — A pályázaton mindenki résztvehet, aki legkezebb egy gumitruka EMERGÉ-PNEU-t vásárolt. A pályázat határideje 1900. június 30. E napig kell a pályaműveket beküldeni az ÉMERGÉ KAUCSUM Gyár címére, Budapest, V., Sas-u. 23. — Ez a verseny és a díjak a gyár tulajdonképpéné.

30

DÍJ LISTA

2. díj 500 F	16. díj 50 P
3. " 150 "	17. " 50 "
4. " 140 "	18. " 50 "
5. " 130 "	19. " 50 "
6. " 120 "	20. " 50 "
7. " 110 "	21. " 50 "
8. " 100 "	22. " 50 "
9. " 90 "	23. " 50 "
10. " 80 "	24. " 50 "
11. " 70 "	25. " 50 "
12. " 60 "	26. " 50 "
13. " 50 "	27. " 50 "
14. " 50 "	28. " 50 "
15. " 50 "	29. " 50 "
	30. " 50 "

A pályázatok elbírására a Magyar Kerekpáros Szövetség elsőosztályú bírálóit kizárólagosan jelölték ki.

vel, éppan ezért szerencsés ötlettel azt a megoldást választotta, hogy háttér gyanúit megszüntesse a magyar kerékpárosok első szakszervezete közleményes és dícsőrejes korszakát. Szent Gellért apostoli működését, Szent István országoszlását, a magyar nemzet történelmi kődtetésit, az idegen területek magyar földön végzett munkaikat, beszélve a magyar földön élt szentek és vezérek szimbolikus legendáinak egész sorozatát, így a hit teréből erősen kiválik Szent Imre aklája és az olvasó csodálkozva veszi észre, hogy bármely szakszervezet a krónikák, bármily kevés a közelítható adat a magyarság e nagy szentjére vonatkozólag, megismerve és megfogható valóság Szent Imre, aki pedig a kezdetektől már szinte eszménye finomodott és talati alománya hatványolt a késő idők szemébe.

És a magyar olvasó megéri azt is, hogy Szent Imre nem csupán az egyházak nagy szentje, hanem egyáltalán minden magyar magyarságnak is, amelynek történelmében talan egészen másképp fordul, ha az Arpadok virága nem hervad el ifjára, 23 éves korában.

Ez a korai halál örök-gyász a magyarságnak és vigasztalást csak az a tudat ad, hogy így ahogy emléke ma is él és örök és eleven határo, amit azt a 900 éves jubileum világraszóló fénye megmutatja.

Dr. Lányi József; tinnai püspök előszava és Huszár Károly lelkes hangu ajánlása zeti be a kötetet, amely pazar kiállításban maradó és értékes emléke lesz ennek a jubileumi szentéretnek és bizonyára hosszú időkre meg fogja erősíteni a nagy magyar szent tiszteletét a magyarság szívében. A könyv az esztergomi főegyházmegye jóvágyásával van ellátva.

Szabolcspári kiállítás. A Baross Szövetség szabószakosztályai márc. 14., 15. és 16-án a Nemzeti Szalon termeiben (V. Erzsébet ter) szabóipari kiállítást rendez, amelyen a kiállítandó főíróhárkák nemcsak szövete, hanem az összes hozzávalók (bélsz, pomb, cernás) stb) kizárólag a magyar gyári és kézműipar által előállított árukból készülnnek. A kiállítást március 14-én Bud János kereskedelemügyi miniszter nyitja meg.

Lucsei generális diaktalálkozó. A löcsői középiskolák összes volt növendékei 1930. év május 4-én közös találkozót tartanak Budapesten. A volt diákok és diáklányok közülük nevéket (asszonyok a leánynevet is) a foglalkozás, lakcím és a látogatott iskola megjelölésével a Löcsői Diaktalálkozó Rendező Bizottságával Budapest, Vas-u. 9—11. III. 34.

Félfuru vasúti jegyet akáranak a rokankant. A hadirokkant országos szövetség elnöksége felkérte minden területen Samaryay Lajost, a Múr. elnökigazgatóját, hogy a hadirokkantak számára 50 százalékos utazási kedvezményt eszközöljenek ki. Az elnökigazgató a küldetésnek kijelentette, hogy a kérdést jóindulattal támogatja.

Adomány. A Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság múlt évi üzleti nyereségéből a helybeli tűzoltóegyesületnek 20 P-öt adományozott, amely szives adományért köszönetet mond a parancsnokszágnak.

A Leányok Mária kongregációjának kedden este tartott karantáni házi estélyének ismertetése lapunk szívből leírta, hogy mit maradt, azt jövő számban fogjuk közölni.

Jól sikerült a CESE-allarcos-bál. Március 1-én tartott CESE mulatság olyan jól sikerült, melyre senki sem mert volna számítani. A helybeli támogatás is nagysikerült volt, de feltűnő sok volt a vidéki vendég. Jól sikerült a mulatság örökösleg és anyagilag, jó volt a kihasználás, jó a cigány is.

A kemencsesömjényi gyilkost 15 évi fegyházra ítélték. A múlt év december végén történt gyilkosság orvosi szeszencsoz erejével hatott Kemencsesömjény csendes légkörére. Rettenetesen felelőtlane a lakosság kedélyét, zavart okozott bekecs családok csendes életében, mindenápol megzavart csendes életmodjában. Karácsony előtt néhány nappal csendesen iddólgattak Mácsetai József hegyi pincéjében roje Cséregi Kálmanna, Mácsetai Lajos és rokonai. Sebészen Lajossal. Dehog gondoltak volna azt, hogy néhány perc múlva valamelyikük halott lesz. Csendes, barátságos borozgatásukat megzavarta Márkus Sándor volt orosz hadifogoly, akinek garzda. természeténél fogva már előzőleg is sok-baja volt a jogrenddel. Alig lépett be a pincébe, rögtön elkezdett kötekdeni a bent levő csendes, jóindulatú gazdákkal, mire azok kiutasították a pincéből. Márkuskant régebbi keleti elintézni valója is volt Mácsetaival, amit most leszámolni gondolt vele és hazament, előrette eldugott katonai fegyverét, azt megöltve elindult a leszámolásra. A pincéhez érve, az ablakon keresztül célba vette Mácsetait, kinek felső testrésztét furta az a golyó, de az életét nem oltotta ki. Ellenben halálra sebezte volt Cséregi Kálmánt, aki még a helyszínén meghalt. A családossé hamarosan megállapította, hogy a gyilkos Márkus volt, akit azonnal leartóztattak és bekesérték a szombathelyi kir. ügyesség-fogházába. Csőtörtőkön volt ennek a gyilkossági ügynek az utolsó felvonása, amikor a kir. törvényszék Márkus Sándor gyilkost tizenöt évi fegyházra ítélte el. Márkus ellen folyamatosan van még két gyilkossági nyomozás is. Ezekből 12 évvel állítólag saját atyját is ő ölte meg és később egy vörskatonát őlt volna meg. A nyomozás lesz hivatala világosságot deríteni erre a két-gyilkossági ügyre.

Mindenki nyerhet. Rendkívül érdekes, a maga nemében páratlan országos kerékpáros versenyi rendez a kerékpárosok részére a gyártmányi kiválósságáról legelőnyösebben ismert EmergÉ Kaucsuk R. T. Harminc jelentékeny összegű díjat tűzött ki a társaság. A feladat egyszerűen az, hogy íeleim kell arra a kérdésre: mi az EmergÉ Pneu legfőbb előnye? A versenyszabályok lapunk mai számában megjelent hirdetésben olvashatók s tekintve a nagy díjakat, melegen ajánljuk a kerékpárosoknak, olvassák el figyelemmel a hirdetést és minél többen vegyenek részt a versenyen.

A Papai Karasztyén Önségélyző és Hitel-szövetkezet calidmőlkli szervének meg-

alakulása. Az iparosok székaházban múlt hó 23-án az alakuló-kögyűlésen megalakult a »Papai Karasztyén Önségélyző és Hitel-szövetkezet calidmőlkli helyi szerve-

A megalakulás kimódásával a tagok megválasztották a vezetőségi tagszámú, mely szerint a választmány elnöke dr. Pintér József főjegyző lett. Választmányi tagok: Főbert Lajos, Szabo Károly, Novak Jenő, Schöts Gyula, Dinkgreve Nándor, Szegedi János, Hekhold István, Nagy Pál, Kotz István, Utli Mihály, Metzger János, vitész Virág Vencel, Horvath Mihály. Penztarnok: Hupri Mihály.

A megválasztott vezetőség a papai Karasztyén Önségélyző és Hitel-szövetkezet igazgatójával Nemcsics Elek tennarral és dr. Nagy György ügyvéd ig. taggal megkövetelték azt a jogrisonyot, illetve kapcsolatot, amely szerint a helyi szerv belep a mar-teleiben kiállít papai Ker. Öns. és Hitel-szövetkezetbe. A hitelintézet elfogad betéteket, melyre egy százalékkal több kamatot nyújt, mint bármely más intézet. Bankszerző biztosítás mellett két százalékkal olcsóbb hitelt vehetnek igénybe a tagok, mint másutt. A társakossági eszme abban is kidomborodik, hogy heti 50 filleres Üzletjeggyel mindenki résztvehet a takarékosságban.

A helyi vezetőséget oly szerencsés összeállításban sikerült megválasztani, hogy azoknak munkálkodásától csak sikereket lehet várti. A legelső befizetési nap március 2-án délelőtt 10—12 óráig volt, amikor több új jelentkezéssel egyetemben a tagok folyó évi január 1-től kezdődően befizették jegyzett üzletreszeiket. A további befizetési időpontok minden vasárnap délelőtt 10—12 óráig az Iparos székház helyiségében.

A Kath. Legényegylet hálas köszönetét fejezi ki a nagyérdemű közönségnek, hogy a két filmelőadást (Pompei végnapjai és a Novicia) olyan lelkesedéssel kapta fel. Véleményünk szerint senki se bankotta meg, hogy megérezte a filmeket. Pompei a filmetchnika egyik legnagyobbszert alkotása, a Novicia pedig egyik legkedvesebb műve. Az elsőben megrázó historikum, a másodikban kedves báj, üdőség kapja meg az embert és mindkettő megadja az igazi drámaiság valóját: a katarzist.

Tízmillió dobozzal. kevesebb gyufa fogyott el januárban, mint tavaly. A gyufadrábitas óta a gyufafogyasztás Magyarországon erősen megecsappant. Ugyanjanuár elsejétől a gyufatárszt 5 fillerről 6 fillerre emelte fel a doboz gyufa árat. Ez az áremelkedés ottannak, hogy januárban tíz millió dobozzal kevesebb gyufa fogyott el, mint a múlt év januárjában.

A naha bor romboló hatása. A pacsai jarásban ez évben már három alkalozata van a naha boroknak. Ugyanis orvosi megállapítás szerint a naha alkoholtartalma roppant romboló hatással van az idegekre s az agyra. Az első alkalozat agy- és szívszívküvésben meghalt, a másik kettő megölt. Amint halljuk, a sághgyi szőlőgazdák is kezdik szőlőikben a naha lőkéket megszemléteni.

Tisza Kálmán

politikai és publicisztikai tanulmány.

Irá: Vácsey Tamás.

2) **Ősei és ifjúsága.**
A baronyói Tiszák első ismert őse Tisza György volt, aki I. Rakoczy György fejedelemség alatt jószágokat adományba Csanád, Tolna és Aradmegyékben s aki az utóbbi varmelyen Borosjenő községében telepedett le.

Tisza Györgynek fia: I. István 1656-ban Zárad-vármegyéi alispánja, 1658-ban portai követ, majd Debrecenben, 1660-ban Kovárvidékön püspályás, unokája pedig II. István Erdélyi kőllött, mert a török kiforgatta varmelyéből. Utóbbiak György nevű fia (II. 1680—1754), már Torda vármegyében alispánoként és ott székelt neki az a nagy tehetség és kirádkhatatlan bölcsesség fia: I.

1750-ben királyi tabla előtt beigazolta, a neki jaro Zárad vármegyéi jószágok helyett 1766. év augusztus 9-én adományt nyer a bihari megyei Geszt és Merőzvári helységekre, továbbá László Máthaza, Nagy- és Kispályá, Vatyon, Borszlohaza, Kisgeszt, Begecs, Radvany és Csokd-pusztkara. Erre a birtokszervezte vonatkozóan II. Kakai Aranyos) két koholt történet emelt fel «Tisza Kálmán» c. munkájában. Az első történet szerint a kir. kurian oly módon törtelte ki Tisza László a geszti birtokot, hogy minden reggel a bíróság kapujának a kőre állt és ott a török menő birakhoz a szavakat ütezte: «Én vagyok az a szerencsétlen Tisza, akinek póré 20 éve fekszik a kurian. Hat gym-kem van, de hagyjanak elvinni az Isten szent nevére.» E mindenüpen kegyességek kőre azután a nagy birtokszervezte történet szerint a geszti uradalmat E barmy mesét találni is felesleges. Előkező és nagy összekötésekkel bíró némes orról lehetetlen feltenni a kunvárosának azt a modját. A történet így csak abból a szempontból érdekes, hogy a Tiszák szivós akaraterejével mitk rea benne a nép képzelte.

A másik mese szerint: egy Marosy nevű némes ember Lanyi ügyvéd segítségével nagy birtokpárt nyert Tiszákkal szemben. A párnérés előtt, mint Tiszák osztályos atyáns es egyuttal ispanél eje is: Geszten lakott. Egszer a kaszások közt való palinka kiosztással azt mondták neki a történet szerint, Tisza László, hogy «kendesek pedig Marosy nem jöttne a hit az öreg képtelen az osztályrésze is vonatkoztatva oly megbabtonással vett ádomással, hogy Gesztről örökre eltávozt, Lanyi ügyvéd által pórlt es Tiszákkal szemben párnérés lett.

Ebből a me-ébl ityén alakjában szintén nem igaz egy árva szó sem. Lanyi nem volt ügyvéd, hanem kancelláriai referendarius es udvari tanácsos; teljes névvel ki-szántó Lanyi József. Földes ugyan s yszer hozzá-pirtfogasert egy szenny körülmények között élő szilagsági némes ember; Marosy László es nem Janos, de ez sem Tiszák ellen kért töle segítség; hanem Berettyóalfalu mezőváros ellen. Azt kérte, hogy vássa ki Lanyi a község zárogából az 6 9000 holdas birtokot akar perrel, akar bekes uton s adjon neki 6000 holdat, a többi meg tartsa meg magának, ami meg is történt.¹⁾

A birtokszervezte I. Lászlónak fia: II. László (1777—1820), Bihar megyéje követ volt. Ennek Teleki Katalin grófnéval kötött házasságából született: 1798. augusztus 5-én Nagyváradon Lajos, a híres adminisztrátor, ki már 1825-ben Bihar megyéj aligvezői székében ül és 1828-ban nőül veszi Teleki Julia grófnőt (1805—1863), aki a Telekik földököl tulajdonát örökölte es azokat gyermekeire is átrókkítette.²⁾ Négy fiával áldotta meg Tisza Lajosék. Irigyet az Eg s köztük a második: Kálmán 1850. december 18-án született Nagyváradon abban az ősi házban, melyben a reformátusok II. József alatt először istentiszteletet tartották.³⁾

¹⁾ Az I. Kakai Aranyos Kecskeméthy Aurél volt a II-ik pedig Abrányi Kornel.
²⁾ Lásd bővebben: Móricz Pál... Egy alispán es palvartisták c. művét.
³⁾ Előleg Kálmánról mondták, hogy a nőágon az örökölt ősi sajtáságok felújításának mutatja emlékes képt: Teleki Mihályra emlékeztet.
⁴⁾ 1784. január 1-én.

Tisza Lajos a Kálmán születésekor már főjegyzője volt Biharországnak, 1832-ben pedig első alispánja es követje, de követi állásáról kegytelen volt 1833-ban lemondani a Füzes-séry Gáborral való összekötődözése miatt. Egszer Debrecenben u. i. Reviczky főszolgabíróval Füzes-séry Gábor beregi követet megpillantván, «üstent rosszelekt hazaárúinak nevezte, több gorbomasággokkal ültette. Szóvaltas es pörlekedés közben meg jobban összeveszték s a vége az lett, hogy Tisza Fővezsegyt arcul ütötte» (Deak Ferenc levele Osterhuber Jozsefhez, Pozsony, 1833. május 7.) Ezen eset miatt a másik bihari követ: Beöthy Ódon elhatározta, hogy Tiszának újra megválasztatása esetén lemond a követségről s orról a varmegyét értesítette is.⁴⁾ De Tisza Lajos nem volt hajlandó másk újbol megválasztatni es helyette 1833. augusztus 8-án Ravady István táblabíró költé fel Bihar vármegyéje az országgyűlésre. Mivel azonban Ravady a kormányhoz szötköt, a varmegye es csakbamar visszahívta, de heves küzdelem után újbol a Tisza Lajos egyik híve: Bodahay megyei főgyeszes lett a követ meg pedig Kőlcsey Ferenc ellenében es Wesselényi Miklós közbejárása dacára.

1841-ben Tisza Lajos, cs. és kir. kamarássá es Biharvármegyéj főispáni helytartója nevezte ki V. Ferdinánd király. Erre a varmegye valaszul Tiszának legnagyobb ellenséget, volt követársat: Beöthy Ódon-t ültette az alispáni székbe, akinek első dőga volt elrendelni az 1836. évi XL. ts. nek végrehajtását, mely a jobbgyétkit nemességgel adta volna. Tisza felhagyta a bocskoros némeseknek ellenzenevet önök a törvénynek a végrehajtása ellen. Berendete őket bizalmat adott a kormánynak, de saját személynek is, mivel a liberális part felirában kért a kormánytol az ő elmozdítást, büntöfí rovan fel, hogy első lenk-déseket a megürlt megyei főorvos állast kivervezés után töltötte be. 1842. március 5-én tartott meg a közgyűlés. A törvénykar korá reggel felvonnult es a terem ajtaját bezavta «nem adozunk» jelző alatt tödöt az ülésterembe. Nagy József táblabíró határozat beszéde azonban a Beöthy javára döntött el a helyzetet es a varmegye megszavazta a közádozas elvét.

Biharvármegyéje 1845. május 19-iki közgyűlésén jelen volt Deak Ferenc is. Az öies egyuttal tárgya egy királyi leirat volt, mely helyreállavanta álljtun, Tiszának a székbe emelést ölesen meglepözött tekintélyt, k saját kúp-elése által költe. 1842. június óta nem emökött a megyegyűléseken. Ez sikerült is es mivel Tisza viszót Deákra való tekintettel az ellenzék többség által megszavazott határozatokat nyugodtan fogadta, az öies minden igazakom nélküli folyt le. Még Beöthy Ódon is elcsendesedett. Ez a Beöthy Ódon eddig soha nem tapasztalt vonzerőt gyakorolt: a bihari urakra. Mikor szónokolt, szinte megfeszült a daczol alacsony, de izmos termete es csak ugy sngarzott arcáról a határozottság es kihivas. Beszéde hajthatatlan merész jellemnek kispárzasaként cíes es gyújtóhatású volt, ám nagy szonoknak azért meg sem mondhatjuk őt, leválabb e fogalom magasabb értelmében nem, mert beszédeiben herte elragadta s ilyenkor tul lótt a célon. De nagy államferfinak, nagy pártvezérnek sem tartható tárgyilagosan Beöthy, hiszen meggyözözésnet nem támogatta sem tudás, sem törénységmet es politikai magatartása is nélkülözöte a pártvezéri taktikát es a politikai okosságot. Eh, de félre veled rhetorika, taktika es statusudomány, mit ér a tárgyilagosság kivána ma azzal a hatással szemben, amit ennek a képmény kurucnak a beszéde kivált! Nézzétek csak a kipírult arcokat, a gyűlölettől szikrázó szemeket es az ölmösbotoknak azt a félemelkedő erejét, amikor ő az 1845. június 24-iki közgyűlésen a Tisza Lajos nevet említi! Ugy

mint a szélvihar tombolása! ... Ezen a tiszújító közgyűlésen Tisza nem kandidálta az ellenzék jelöltjeit es mihelyt az ő jelöltjeiből a tisztikart megválasztották, a névsor felolvására után a gyűlést bevezéltnek jelentette ki s a teremből eltávozt. Életveszélyes fenyegetésekkel illették ekkor, úgyhogy a leg-

közlebbi 1845. december 16-iki közgyűlésen azt már csakal reggel elkejeztette Tisza a megyeházánál a tatonaságot. Bent a teremben óriási zajongas közt nyílt meg az öies, hogy helyt adjon a végülküli szonokliatoknak. Valóságos obstrukció folyt három-napon át, de csak a harmadik napon december 18-án ért el a kitáradt türelem a véghatárt. Az öies kölytarat öien beadott széksértési keresetkór Tisza felől helyéről es eltávozt a teremből, a zajongók közt pedig szuronyos megyei hajdukkal ütögetett sejjel. Mindezen erőszakosságok ellenére, — melyekhez basonlőkat Jókai «A köszívű ember fia» c. regényében olvashatunk — Tisza Lajos nem volt rossz hazafi. A nagy történetró Horváth Mihály szerint prof. Apponyi György kancelláriám hitte, hogy az erős kormány az abszolút hatalom alatt levő birodalommal fenálló kapcsolatunknál fogva szükségképp az alkotmányosság s nemzeti önállóság gyöngítésére

hogy ezt Tisza Lajos sem hitte. Tisza Lajos es konzervatív tarsai egyébként nem tartottak a monarchikus kapcsolattal összeegyeztethetőnek a teljes önállóságot, tehát az olyan független állam elvet, mint amelyet a liberálisok követeltek, — de ezt megvalósíthatatlannak tartottak később a hatványtekes is! Es nem írta-e egyik a leguagyobb magyar is, miszerint «kell, hogy érdekünket az osztrák monarchia-jöletében keressük, a magyar, független korlatott monarchia ölna nem való korunkba» (1825. október 4.). A belgyei reformkérdesében a konzervatívok már ugyanarra törekedtek, mint a liberálisok: Az ellentétet a két tábor közt tulajdonképpen tehát nem annyira a politikai kérdések okozták, mint inkább a haladás-uteme, az erzelemek es a mod küömbözözége. A konzervatív pártok egész Európában a történeti elvet állították a liberális haladó ideakkal szembe, tehát azt a követelést, hogy az átalakulás a történetileg fejlődött es így jogosan fenálló viszonyokra való figyelemmel csak lozról-fokra hajtassék végre. (Eötv. köv.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó-rokonok es ismerő ök, úgy a Kath. Kegényegyet-társai, az Obláta testvérek es a helybeli altiszkar, akik felejtethetlen ö felhunytá alkalmából a temetése megjelentek, ravatalára koszorut helyeztek, nagy bánatunkban vizagztaló szavakkal f-lekerestek, fogadják bánatos szívünk hálás köszönetét.

Schillager család.

Ingtatlan szülő eladás.

Nehai Kisfaludy Kálmán hagyatékát képező, a Sághegy déli oldalán fekvő mintegy 2600 négyszögöl

szülő

kéz alatt akár egészben, akár parcellánként bármelyik pillanatban eladó.

Bővebbet az esperesi hivatalban Alsóságon.

Intelligens, nyugdíjas üzvegyasszony emenne egy öreg urhoz lebel nyugdíjas, vasúti, tisztviselő, birtokos, kinek lelkiismeretes, hűséges gondviselője lenne. Nem fixetáro, hanem jó bánásmód, gondtalan megölhetés es állandó csendes olthozna reflektál

Cím, a kiadóhivatalban.

Építés
radt
olcsón elad
Cellődomók

Országos 1
telékebe
vetkez
Hitelek
bc 9-én
1930. évi
fél 3 ón

rer
tart, mely

eredmény
2. Za
felment
állapítá
rendelke
nak vá

Csina

Egy

hagyaté-
oldalán

eladás
kel. t
szoba é

olcs

Hirdess